BARDUL DE LA MIRCEȘTI, UN ÎNDRĂGOSTIT AL MIȘCĂRII

…Cînd acel neasemuit stringător, șlefuitor și creator de basme, Petre Ispirescu, s-a gîndit să adune într-o cărticică descrierea „jucăriilor și jocurilor" copiilor, cel care l-a îndemnat să o facă neintîrziat, a fost Vasile Alecsandri. Faptul nu trebuie să surprindă, de vreme ce însuși marele poet de mai tîrziu se îndeletnicise în anii copilăriei cu asemenea „jucării și jocuri", expresie a unei „adevărate educațiuni corporale populare".

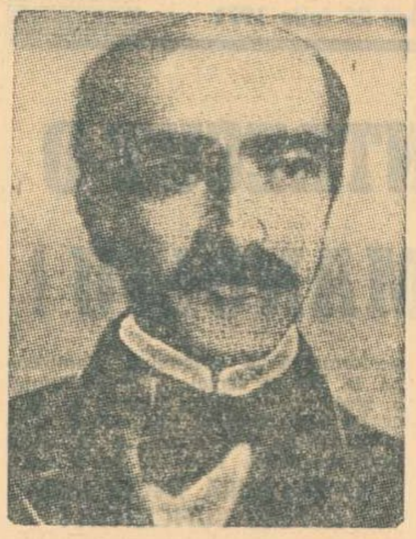

Cu nespusă dragoste avea să-și amintească peste ani de năstrușnicele… performanțe sportive realizate — mai ales — cu bunul său prieten de joacă, Vasile Porojan, copil de robi țigani. N-avea să uite niciodată „ce talent avea el pentru confecționarea arcelor de nuiele cu săgeți de șindrilă! Cum știa de bine să înalțe zmeii de hîrtie poleită"!…

Prin 1827, Vasile Alecsandri, devenit elev al călugărului Gherman Vida, rămăsese același mare amator de jocuri. Printre colegii săi se număra și Mihail Kogălniceanu „care venea în toate zilele îmbrăcat în antereu de cutnie și purtînd un ișlic rotund (n.n.: căciulă) de piele de miel sură (..) Vai de nenorocitul ișlic! El devenise o minge în mîinile noastre", își amintea mai tîrziu poetul. Și tot el evoca cu nostalgie vara anului 1834 cînd — împreună cu ceilalți elevi ai pensionului domnului Cuénin — se afla într-un sat de pe malul Prutului „pentru petrecerea vacanțiilor". Cîte jocuri nu l-au avut atunci ca sprințar participant! Dar dintre toate, cel mai mult i-a plăcut „scalda", pentru care a păstrat o permanentă pasiune. Aflîndu-se cîțiva ani mai tîrziu la Biaritz, povestea că în fiecare zi:

„Cînd răsărea soarele și întindea un văl de aur pe fața oceanului, mă coboram degrabă pe malul năsipos și mă aruncam în valuri. Răcoarea lor mă pătrundea și îmi cauza o mulțumire nespusă".

Într-una din zile însă „mă depărtai de mai mai mult decît obicinuit, înotînd pe spinare fără a videa încotro mă îndreptai (…). Deodată capul meu se ciocni de un alt cap ce venea spre mal, și carambolul fu atît de tare, încît mă cufundai amețit, pînă ce atinsei fundul. Fiind însă că nu aveam gust nicidecum de a rămînea acolo, mă izbii puternic în sus, și într-o clipală părui în fața apei, boldind ochii de giur împregiur cu oarecare spaimă. Atunci văzui chiar lîngă mine, ieșind din mare capul cu care mă ciocnisem și care era dreapta proprietate a unui tînăr englez", Sherry Angel, care avea să-l întovărășească apoi pe drumurile Spaniei și cele din nordul Africii.

Trebuie spus, de altfel, că poetul a fost un neobosit călător, pasiunea aceasta fiindu-i trezită încă din copilărie, „cînd într-o noapte, doi școlari, frații Cuciuc, ne povestiră nenorocirile lui Robinson Crusoe". Nu-i plăceau însă „călătoriile cu cei mulți, adică: de a se face robul unui plan și în urmare de a alerga țintă pe linia dreaptă pînă la țelul propus, fără a se abate din cale și fără a îndrăzni de a ieși din rolul de mașină drumeață". Veșnic îndrăgostit de natură și frumos, mărturisea că-i plac „acele lungi rătăciri fără țintă în care aflu atîta încîntare"…

Cei care l-au cunoscut în anii tinereții, și-l aminteau pe Vasile Alecsandri și ca un bun călăreț. Nu de puține ori a fost văzut călărind alături de Elena Negri pe drumeagurile de la Blînzi și Minjina. De ziua fraților Negri (Elena și Costache), „veneau mulți tineri de la Iași și de la București ca să ia parte la sărbătoarea de familie de la Minjina", cu care prilej erau „întocmite" și vînători cu participarea unui „mare număr de călăreți, înșirați pe cîmpiile nemărginite ale țării de jos". Printre cei care participau la această sărbătoare „care în curînd luă un caracter național", se numărau și Nicolae Bălcescu, Alecu Russo, Alexandru Cuza, C. Filipescu etc.

…Să încheiem aici aceste puține rînduri închinate bardului de la Mircești, celui care, cu multe decenii în urmă, îl sfătuia pe neîntrecutul povestitor Petre Ispirescu să culeagă între coperțile unei cărțulii, „jucăriile și jocurile copiilor", pentru a rămîne mărturie peste veac, de felul în care practicau sportul cei mici, în secolul trecut.

Dorin ȘTEFLEA

DE LA TEORIE LA PRACTICĂ…

Ciclist și ziarist! Iată două activități care pot fi cu greutate îmbinate. Și, totuși, această veritabilă performanță este realizată de Alis Keloglu, originar din insula Rhodos. La Balcaniada de la Sofia, Keloglu a fost căpitanul echipei Greciei în proba de 100 km contratimp și cel mai bun reprezentant al acestei țări în proba individuală pe circuit (locul 18). După fiecare cursă, Alis Keloglu — înainte chiar de a-și schimba tricoul — se prezenta lîngă noi la cabina telefonică cerînd legătura cu Atena. În scurtul răgaz pînă la stabilirea legăturii, Keloglu își redacta cronica pe care, apoi, o transmitea ziarului sportiv Athletiki Iho…

Recordman în probele de șosea și velodrom, ciclistul și ziaristul Alis Keloglu este un veritabil susținător al sportului cu pedale în țara olimpiadelor. „Balcaniadele — ne spunea el — sînt competiții minunate. Ele reprezintă pentru ciclismul din țara mea un puternic stimulent, un mijloc excelent de progres. Pînă la anul, cînd vom veni în România, vom crește valoric și voi fi fericit să constatați aceasta."

*Pentru a 5-a Balcaniadă de ciclism, pe Alis Keloglu l-am acreditat ca ziarist… **Rămîne să vedem dacă performanțele sale îi vor conferi din nou și tricoul naționalei Greciei.***

Sportul Magazin

RECORDURI PE CARE ASTĂZI LE BAT ȘI FETELE!

…DAR CU CÎTĂ GREUTATE LE-AU OBȚINUT PRIMII CAMPIONI DE ATLETISM AI ȚĂRII, ÎN CONDIȚIILE VITREGE DE ACUM 50 DE ANI

În august 1921, pe stadionul din Cluj, atletismul românesc trăia un mare eveniment. Cei mai buni atleți din țară erau prezenți la primele campionate de atletism ale României.

Naționalele de atletism au consacrat în acei ani ai începuturilor, sprinteri ca Peter, Herjeu, Iordache, Covaci, aruncători ca Fritz și Havaleț, fondiști ca Dinu Cristea și Manea, alergători peste garduri ca Herold și Ludu, săritori ca Ionescu-Crum și atîția alții… Și aceasta, în ciuda condițiilor în care se desfășura activitatea atletică la noi în țară, pe acele vremuri: fără antrenori, fără materiale, fără nici un sprijin, de nicăieri. Cu mare greutate, cluburile reușeau să asigure chiar deplasarea atleților, nu de puține ori aceștia fiind nevoiți să suporte singuri cheltuielile de călătorie și de întreținere.

Astăzi, atleții au la îndemînă, ca și ceilalți sportivi, cele mai moderne mijloace de pregătire, reușind în felul acesta să ridice mereu cota recordurilor și să se impună în întrecerile balcanice, europene și olimpice, urcînd de nenumărate ori pe podiumul de onoare.

La sărbătoarea celei de a 50-a ediții a campionatelor naționale de atletism, găsim interesant să facem cunoscut numele primilor campioni ai României și performanțele lor de atunci. Este un omagiu adus pionierilor atletismului, dar și o ocazie de a ne da seama de progresele realizate în această jumătate de secol, de mișcarea atletică românească.

100 m Peter 11,4; *200 m* Peter 23,6; *400 m* Steinfeld 54,2; *800 m* Schwellengraeber 2:11; *1 500 m* Schwellengraeber 4:33; *5 000 m* Folker 18:11,4; *110 mg* Imre 17,6; *400 mg* Nemeș 60,0; *înălțime* Ștefan 1,70 m; *lungime* Pop Zorilă 5,82 m; *prăjină* Vajna 2,98 m; *triplusalt* Peter 12,18 m; *greutate* Teofil Moraru 12,55 m; *disc* Uitz 40,86 m; *suliță* Uitz 48,10; *ciocan* Lazăr Bodea 34,18; ștafeta *4 × 100* Clubul atletic Timișoara 47,8 sec.

Dintre rezultatele primei ediții a naționalelor, o performanță reține în mod deosebit atenția. Este vorba de cel peste 40 de metri la disc ai lui Uitz, care acum 50 de ani însemnau, chiar pe plan internațional, o performanță de valoare.

prof. Camil MORȚUN

NU-ȚI LIPSEȘTE NIMIC DIN GHIOZDAN, TINERE?

Auzim din cînd în cînd despre cîte un tinerel, căruia i-au dat tuleiele de-a binelea, că se inițiază în vreun sport abia cunoscut din vedere. Auzim și ne minunăm, căci tinerelul a trecut prin școală, a absolvit clase, a primit note la lecțiile de educație fizică, se cheamă că a parcurs o etapă importantă și ar fi trebuit, după toate preceptele, să fie multilateral pregătit pentru viață. Să fie oare așa, cînd tinerelul nostru se poticnește de cel mai neînsemnat obstacol, cînd nu rezistă celei mai mărunte solicitări?

Dar aci nu e vorba de pregătirea fizică generală a tinerei generații, ci de un element simbolic al acesteia și anume de unul fundamental, capabil să dea exact măsura vioiciunii, vigorii, rezistenței, îndemînării unui adolescent. Cunoașterea unui sport în practica sa directă *este elementul de care vorbim. Cel ce stăpînește și aplică legile intime ale unei ramuri sportive — de la alergare pînă la mișcarea specifică — acela n-a trecut degeaba prin școală, acela a primit și duce cu sine, în ghiozdan sau servietă, sămînța cea bună a dragostei de sport, sămînța ce poate încolți cu fiecare nouă primăvară.*

Cu toată aparența ei platonică, ba chiar romantică, pledoaria noastră conține (măcar în intenție) un sîmbure practic. Concluziile unor importante lucrări teoretice subliniază necesitatea ca elevul să încheie cursurile școlare avînd la activ cunoștințele minimale *(bine însușite)* ale *(cel puțin)* unui sport, pe care să-l practice cu încîntare și a cărui amintire vie să-i rămînă — utilă și plăcută — asemeni oricărui alt obiect de învățămînt *(dacă nu chiar mai mult, fiind vorba, în primul rînd, de un posibil divertisment deconectant).*

O dată stabilit acest adevăr, sîntem datori să subliniem obligațiile profesorilor de educație fizică în această direcție. Dascălii de sport, după cum se știe, nu sînt chemați doar să dea note în catalog, ci mai ales să inculce elevilor lor pasiunea pentru mișcare în aer liber, pentru exercițiul fizic, pentru sport. Cum se poate realiza, mai ușor, acest deziderat decît învățînd pe elevi un sport (măcar unul și aproape că nici nu contează care dintre ele)? Singura condiție — și aceasta depinde de abilitatea și experiența profesorului — este să-i molipsească în așa fel pe elevi încît ei să rămînă cu obișnuința practicării acelui sport cît mai multă vreme, peste ani și vîrste.

Beneficiul cel mai important, dintr-o asemenea acțiune concertată, îl va culege mișcarea sportivă românească, îmbogățită cu elemente proaspete, de o neasemuită forță propagandistică.

(vib.)

PERSEVERENȚA ÎN PERSOANĂ!

Telexul țăcăne. Vin știri din toate părțile lumii, care a doua zi apar în ziare. Una dintre acestea mi-a reținut atenția, în urmă cu cîteva zile. Venea de la Vden, cu ocazia întîlnirii atletice dintre reprezentativele feminine de atletism ale României și Olandei.

O știre laconică, rece: **locul I la aruncarea greutății, Ana Sălăjean 16,53 m. Nou record național.** Gîndesc: încă o dată, Ani s-a întrecut pe sine, așa cum a mai făcut-o de zeci de ori în bogata ei carieră.

Cifra nu „spune" prea mult, în această epocă, în care recordul lumii se apropie de limita a 20 m. Dar, ceea ce stîrnește admirația, este cu totul altceva. Este exemplara dăruire a Anei Sălăjean, de-a lungul anilor, pentru atletism.

Deschid o filmotecă imaginară și derulez un film puțin prăfuit. O revăd pe Ani Sălăjean, cu aproape 20 de ani în urmă, cînd a început atletismul. A rămas aceeași. Aceeași neobosită dîrzenie o caracterizează azi, ca și acum 20 de ani. A cucerit, pînă acum de 18 ori titlul de campioană a țării, a fost de 8 ori pe prima treaptă a podiumului la J.B.

Alături de Lia Manoliu, Ani constituie un exemplu rarisim de longevitate sportivă și de prezență activă în primul eșalon al atletismului. Ca și Lia, continuă să doboare și astăzi recorduri, la fel ca și acum aproape două decenii.

Fie ca exemplul lor să insufle-țească pe mofturoșii care obsesc la 25 de ani, și cărora unii dintre confrați (din păcate), le caută tot felul de explicații, de loc educative.

Ani a știut întotdeauna să lupte cu o exemplară voință. A avut, inevitabil, și momente de criză care au fost, de fapt, momentele atletismului nostru, cînd probele de aruncări și sprint formau obiectul unor ascuțite și justificate critici, datorită îndelungatei lor stagnări. Dar nu Ani era de vină, ci specialiștii din aceste probe, care nu găseau metodica de antrenament cea mai adecvată pentru atingerea performanțelor mondiale.

Ani a continuat să se antreneze cu aceeași asiduitate juvenilă, dar și cu seriozitatea matură pe care i-am cunoscut-o cu ani și ani în urmă. Spre cinstea ei, continuă să conducă cu aceeași autoritate plutonul aruncătoarelor. Tinerele reprezentante ale actualei generații pot privi cu toată admirația pilduitoarea ei perseverență și tărie de caracter.

Este drept că din bogata ei panoplie lipsește o medalie ceva mai strălucitoare, pe care și-a dorit-o toată viața ca pe un vis frumos. Aceea de la un campionat european sau de la Jocurile Olimpice care, trei la număr, au trecut pe lîngă ea indiferente. Este poate singurul ei regret sportiv… A dorit această medalie din tot sufletul și, deși a bătut la porțile Olimpului aproape de hotarul visului de o viață, nu a reușit. Ba, la J.O. din 1960, nefiind inclusă în lotul țării pentru neîndeplinirea baremului stabilit, nu s-a lăsat. Și-a încercat șansa, deplasîndu-se la Roma, ca turistă… A ocupat un loc modest. Dar aceasta n-a descurajat-o. Și-a adunat puterile și a luat-o de la început. Ce exemplară voință! Poate va reuși la anul…

Iată valențele morale, care dau strălucire unui sportiv și unei performanțe chiar și atunci cînd aceasta nu este senzațională așa cum le doresc de obicei cronicile nostre setoase de spectaculosul cifrei.

Și aceasta este mult! Chiar foarte mult…

Ion BALAȘ

UN PREMIU ȘI UN JUBILEU AL LUI N. CLAUDIU

Desenul satiric românesc repurtează un remarcabil succes peste hotare: **la cea de-a 6-a bienală a umorului în artă, „Premiul internațional Marcorelli pentru caricatura contemporană", organizat în Italia, N. Claudiu, colaboratorul ziarului nostru, obține locul II (după francezul Roger Tetsu), fiind distins cu „Turnul de argint".**

Competiția a fost prestigioasă și grea: 271 de lucrări și 124 de autori, din 4 continente; comisia extrem de exigentă. Performanța este, deci, cu atît mai valoroasă.

Acesta este al 6-lea premiu internațional care intră în palmaresul lui N. Claudiu: el a obținut pînă acum distincții în U.R.S.S., R. D. Germană, Japonia și două în Italia.

N. Claudiu este cunoscut cititorilor prin linia sa curajoasă și spirituală, prin umorul său subtil, de bun gust. Pentru a-i completa portretul, să adăugăm că are 43 de ani, a practicat sportul, fiind jucă-

tor de rugby și făcînd parte din lotul național de juniori.

Astăzi, Claudiu sărbătorește un jubileu: la rubrica „Răspunde Ion Poștașu", apare cea de-a 750-a vignetă a sa.

Ci-că, Neagu Rădulescu ar fi exclamat mucalit: Ajunge!…

V. Ch.

FILE DIN ISTORIA DERBYULUI DE TRAP

Duminică 23 iulie, hipodromul din Ploiești programează ediția din acest an a Derbyului de trap, alergare intrată în tradiția curselor noastre de cai, la fel cu evenimentul similar din numeroase alte țări ale lumii. Oficial, ea este socotită cea de a 48-a ediție. Totuși, unii dintre specialiști sînt tentați să conteste autenticitatea cifrei, avînd în vedere că în perioada 1905—1916 s-au disputat la Brăila cîteva Derbyuri.

Fără să ne propunem elucidarea controversei, invităm cititorii la o incursiune în istoria acestei probe care, de-a lungul anilor, a prezentat unele amănunte ieșite din comun.

DERBY CIȘTIGAT PRIN WALK-OVER!

În 1906, trăpașa Prahova își domina cu atîta autoritate adversarii din generația sa, încît crescătorii acestora, ca să evite umilința unor evoluții inferioare, au preferat să renunțe la valoarea locurilor secundare și s-au abținut să-și mai trimită caii la start. În felul acesta, Prahova a efectuat un simplu tur de onoare prin fața tribunei, cîștigînd prin walk-over, recte neprezentarea adversarilor.

Asemenea cazuri sînt rarisime, chiar în istoria hipismului mondial, iar la noi nu s-a mai repetat niciodată.

SE POATE ȘI AȘA, DAR ȘI ALTMINTERI!…

Lăsînd la o parte originea calului de trap atribuită lui Messenger, pur sînge englez de… galop, născut la Newmarket în 1780, oricine își dă seama că un trăpaș se naște din părinți de aceeași rasă. Totuși, în diferite țări, s-au experimentat încrucișări între un reproducător trăpaș și o iapă pur sînge de galop. În cazurile notabile rezultatul a fost că s-au născut elemente foarte înzestrate pentru… cursele de obstacole. Astfel, etalonul trăpaș Trinqueur a fost tatăl iepei Hermonie III, care a cîștigat două premii de steeple-chase pe 5 000 de metri, iar alt etalon trăpaș, Imperator IV, a fost tatăl lui Sumbi, care a cucerit marele premiu de steeple-chase de la Compiègne, pe 4 500 de metri.

La noi, o asemenea încrucișare s-a efectuat numai în anul 1932, cînd trăpașul Jelzö — importat din Ungaria — a fost împerecheat cu iapa pur sînge de galop, Janette. Rezultatul a stîrnit uimire la vremea lui, deoarece produsul — armăsarul Viziru — n-a manifestat de loc aptitudini pentru parcursurile cu garduri, ci a fost un trăpaș de prim rang, cîștigînd ediția din 1936 a Derbyului.

O SOSIRE SENTIMENTALĂ

În 1939, generația de 4 ani a trăpașilor era dominată de către Petruș, pe care publicul îl instalase mare favorit al Derbyului.

După o plecare impecabilă, Petruș se instalase în fruntea plutonului, punînd între el și adversari o distanță de 40 de metri. Totul părea o simplă formalitate! Dar cînd mai rămăseseră de parcurs 150 de metri pînă la linia de sosire și publicul își încuraja cu frenezie favoritul, o răbufnire a vîntului a smuls o parte din programul unui spectator și l-a purtat de-a latul pistei, fluturîndu-l tocmai pe sub botul liderului. Deși purta blinkes — un capișon prevăzut cu apărători la ochi, care nu permite calului să vadă în lături, ci numai înainte — Petruș a zărit, totuși, hîrtia, s-a speriat și s-a pornit pe un galop static nebun…

Incinta hipodromului a fost cuprinsă de o tăcere mormîntală!

Serghie Corol, care conducea pe Adda Worthy, aflată în poziția a doua, s-a smuls din uluiala primului moment, a schimbat linia de acțiune și și-a lansat calul în atac. Dar Adda nu excela pe parcursurile de fond. Ea a refăcut cum a putut distanța ce o separa de Petruș, l-a ajuns, l-a depășit și s-a îndreptat epuizată spre potou, luînd la rîndul ei vreo două lungimi avans.

Cînd totul părea lămurit, Petruș s-a oprit brusc din galop și a pornit înainte ca un trăznet… Linia de sosire se găsea însă prea aproape. Totuși, dezvoltînd o viteză de accelerat, la potou ajunsese la înălțimea adversei. Îi mai lipsea pare-se „o mustață". Arbitrii sosirii s-au lăsat cuprinși de sentimentalism și au decretat deat-heat, adică ambii cai sosiți cap la cap.

Firește, publicul a ovaționat îndelung mai ales că 90 la sută dintre pariori jucaseră pe Petruș! Pînă la urmă chiar și susținătorii lui Adda Worthy n-au făcut excepție de la bucuria generală. Fără încîndetul cu hîrtia, nici gînd să fi cîștigat. Așa că dintre toate relele, l-au ales pe cel mai mic!…

Acesta a fost epilogul unicului caz de deat-heat din istoria de pînă acum a Derbyului de trap.

Niddy DUMITRESCU

27 000 OFERTE DE SERVICIU PENTRU J.O. DIN 1972

12 000 atleți, antrenori și oficiali, 6 500 reprezentanți ai presei, radio-ului și televiziunii, precum și cîteva milioane de spectatori sînt așteptați la Olimpiada din 1972.

Comitetul organizatoric trebuie să angajeze pentru perioada 15 august — 11 septembrie un număr de 27 000 de persoane pentru a servi Satul Olimpic, Cetatea și centrul de presă, precum și rețeaua de competiții. Printre aceștia se numără și 1 000 comisionari, avînd ca sarcină distribuția rezultatelor către ziariști și 500 de controlori ai biletelor de intrare.

ADEVĂRURI

Toată munca noastră stă în odihna noastră.

Goethe

Omul se cunoaște pe sine în confruntarea cu obstacolul.

Antoine de Saint-Exupery

Toate se dobîndesc prin deprindere, chiar și virtutea.

Diogene

Să dăm sporturilor și educației fizice un caracter național. Vom spori astfel onoarea ce se leagă — orice s-ar zice — de cea mai generoasă și mai frumoasă dintre pasiuni: a iubi și a servi patria.

E. H. Concourt

(Culese de Tiberiu Cornesanu)

TURTURELE, TURTURELE!…

La întîi august se deschide, în fiecare an, sezonul de vînătoare la turturele și porumbei sălbatici. Luna august este, de fapt, toamna verii, după cum septembrie este primăvara toamnei. Lucrul nu e nou și, de cîte ori știm că avem voie să ieșim dimineața ori pe înserat, cu pușca, la turturele sau la porumbei sălbatici, ne amintim că vara este pe sfîrșite și că mai vine o toamnă.

Care urmează altei toamne. Dar să nu ne lamentăm. Cînd ai purtat timp de patruzeci de ani și mai bine, pe toate coclaurile, o pușcă de vînătoare (de fapt ai schimbat vreo patru puști, că ele obosesc mai repede), nu mai numeri toamnele.

Poftim. Lanul de floarea soarelui e colea. Pălăriile cu semințe abia au început să se coacă. Turturelele au prins de veste că sîmburii sînt în lapte. **Dar și tu, vînătorule, ai prins de veste că turturelele au aflat. Și mai știai, de ani și ani, că turturelele zboară des de la floarea soarelui la izvorul de sărătură și înapoi. Și iarăși te așezi la loc potrivit, undeva între tufe, și iarăși aștepți. Aștepți răcoarea serii, zborul de seară al turturelelor sau al porumbeilor. (Mai ales, cînd zboară cei mari, popești, îți rîd ochii și mustața!). Ridici pușca încet (dar din vreme — porumbeii sălbatici ca și turturelele își schimbă fulgerător direcția de zbor la cea mai mică mișcare a vînătorului) și slobozi focul cu două bune palme înaintea pasării din față.** Cînd reușești, în următoarea fracțiune de secundă să dobori și perechea ești fericit. Știi deviza: „Cît mai poți să împuști două turturele — pereche din două focuri („dubleu") fă-o! Dacă nu lasă-le în pace. Altfel se întîmplă ca în poezia Văcărescului…"

—Vînătorule! Cum de ai rămas tînăr, că ai, cred, vreo șaizeci de toamne — multe înainte!

— Uite-așa: cu umbletul. Vin și se duc turturelele, vin și se duc prepelițele. Eu — după ele! Vin și se duc rațele — eu după ele! Ba unele rațe rămîn la noi și peste iarnă — eu după ele… Apoi vine vremea iepurilor, a fazanilor, pe urmă iarna, mai tîrziu, ba la mistreți, ba la pîndă la lupi, ba cu sania pe cîmpie după vulpi, cînd nuntesc ele… Și uite-așa, pușca nu-mi ruginește. Și nu ruginesc nici eu…

— Mulți ani, sănătos! Să ne mai întîlnim cînd oi împlini o sută! — i-am urat.

— Da, da! Numai să trăiești și dumneata pînă atunci!… a răspuns moșul, la modul foarte serios.

Mi-a fost imposibil să-i răspund. El vînător-vînător, eu vînător-orășean, dar mai ales orășean… Am tăcut într-un mod pe care-l consider cinstit…

I. CIRCIU

CÎND A AVUT LOC PRIMA TRANSMISIE SPORTIVĂ LA RADIO?

„Atacantul nostru e în careu… s-a demarcat… șut năprasnic… bară!… încă un șut… gool!! … E gol, dragi ascultători, echipa locală conduce!…" Și astfel, de peste mii de kilometri, vocea agitată a crainicului aduce bucurie iubitorului de sport, care își consumă neliniștile în decorul familiar al camerei sale.

Transmisiile sportive radio, cu tehnica lor atît de diversă, sînt azi la fel de obișnuite ca și aparatul respectiv. Totul ni se pare ceva de la sine înțeles, la fel de firesc ca și întoarcerea butoanelor aparatului de radio.

…Drumul pînă la aspectul descris mai sus a fost destul de lung, și el merită a fi relevat, acum cînd s-au împlinit 50 de ani de la prima transmisie sportivă pe calea undelor electromagnetice. Ea a avut loc la 2 iulie 1921, cu ocazia meciului de box pentru campionatul lumii, desfășurat la New-Jersey (S.U.A.) între americanul Jack Dempsey și francezul Georges Carpentier. Meciul stîrnise un interes extraordinar, fiind vîndute toate cele aproape 100 000 de bilete. Radiofonia, aflată pe atunci la început de drum, dispunea de posibilități tehnice destul de primitive. Și, totuși, doi tineri tehnicieni radiofoniști, David Sarnov și John Andrew White, au început a face planuri pentru o transmisie directă a meciului. Ei s-au lovit însă de un zid de scepticism și ostilitate din partea organizatorilor. În schimb, firmele producătoare de aparate de radio au sesizat imediat posibilitățile ce se deschideau pentru popularizarea produselor lor, și astfel enormei publicități în jurul meciului i s-a mai adăugat încă un slogan! „Se transmite?… nu se transmite! …Reușește? …nu reușește!…"

În cele din urmă, ideea celor doi tineri a triumfat. Ceea ce azi ar apărea o treabă simplă, ridica la vremea aceea dificile, aproape insuportabile probleme tehnice. La acestea s-au mai adăugat greutăți provocate de compania locală de telefoane, care își instalase circuitele în preajma ringului, spre a satisface nevoile presei. Entuziaștii radioului nu au dezarmat și au montat o enormă antenă de emisie, chiar lîngă ring. Pentru evitarea interferențelor transmisia s-a făcut de pe un podium îngust, suspendat în aer. White, care fusese și un redutabil boxer amator, și-a asumat rolul crainicului. Timp de două zile, el a făcut repetiții, și observînd că debitul verbal nu poate urmări fluxul loviturilor a doi pugiliști dezlănțuiți, a recurs la grupaje și descrierea avîntată a luptei, uneori neglijînd, alteori cultivînd amănuntul. Stilul transmisiilor se năștea astfel luminos și convingător, chiar de la apariția acestora.

„Meciul secolului" a fost o luptă inegală între forță și artă. Dempsey și-a doborît adversarul, pe inegalabilul stilist Carpentier, prin k. o. în repriza a patra. La marea senzație a acestei vești, s-a adăugat uluitoarea impresie a transmisiei lui Sarnov și White, neînchipuit de sugestivă, plină de culoarea și de sunetele vieții. Totul apărea ca apropiat de magie. Transpunerea la distanță a zgomotului sec al loviturilor, rumoarea publicului, viforul aclamațiilor, tăcerea adîncă punctată de numărătoarea arbitrului… „One"… „Two"… și așa mai departe, pînă la fatidicul zece, marcînd sfîrșitul gloriei lui Carpentier.

În țara noastră, primele transmisii de sport au avut loc în anul 1934 cu un singur crainic. Astăzi redacția sportivă radio dispune de un efectiv numeros de crainici, pentru variatele sale emisiuni combinate. Citām pe **Ion Ghițulescu**, un adevărat senior al microfonului, pe **N. Soare, I. Mureșanu, Gh. Minoiu, Dan Voicilă, Grig. Ilisei, Sebastian Domozină, Nic. Secoșanu, Victor Tudor Popa și Dan Ștefănescu.** Ne amintim cu plăcere de **Mircea Radu Iacoban** și **Aristide Buhoiu.** Un ultim cuvînt de apreciere pentru corpul tehnic, care asigură în flux continuu un înalt grad de perfecțiune transmisiilor sportive ale radiodifuziunii române, urmărită cu… sufletul la gură.

Stem

RĂSPUNDE Ion Poștașu

MARIA GH. FĂGĂRAȘ. **„Sînt o mare simpatizantă a echipei Steagul roșu. Deși locuiesc la 80 de kilometri de echipa preferată, n-am lipsit de la nici un meci susținut de ea pe teren propriu, începînd cu anul 1965. Am făcut și unele deplasări, la Cluj, Constanța, București, Pașcani (în divizia B), Timișoara (baraj) etc." Păcat că nu există titlul de „spectatoare emerită". L-ați merita cu prisosință. Dar poate că se înființează într-o zi! Visul dv. actual este să deveniți arbitru de fotbal, mai ales că există perspectiva ca în toate orașele din provincie să se formeze echipe feminine de fotbal.** După cum văd, exemplul celor 18 fete din București, care au dat examenul de arbitru, nu vă lasă să dor-

miți! Interesîndu-vă la Consiliul orășenesc pentru educație fizică și sport din Făgăraș sau la C.J.E.F.S. Brașov, veți putea obține lămuririle necesare în legătură cu cel mai apropiat curs de arbitri.

PETRU UJLACKY, COMUNA BELIU. „La un meci de fotbal din cadrul unei competiții ocazionale, s-a acordat o lovitură de la 11 metri. Nici un jucător n-a vrut însă să execute lovitura. Enervat, un jucător al echipei sancționate a pătruns în careu, la fluierul arbitrului, și a șutat el. Imparabil. Arbitrul a acordat gol. E just?" Faza respectivă, ați văzut-o sau ați… visat-o? Oricum, arbitrul pare să fi fost și mai… ocazional decît competiția. Jucătorul respectiv trebuia avertizat pentru atitudine nesportivă, penaltyul urmînd să fie executat de unul dintre jucătorii echipei în favoarea căreia fusese acordată lovitura de la 11 metri.

D. P., BRAȘOV. **Deși ați semnat cartea poștală doar cu inițialele numelui dv. după scris ne-am dat seama însă că ne-am reîntîlnit pe**

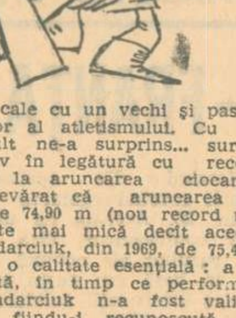

această cale cu un vechi și pasionat susținător al atletismului. Cu atît mai mult ne-a surprins… surprinderea dv în legătură cu recordul mondial la aruncarea ciocanului. Este adevărat că aruncarea lui Beyer de 74,90 m (nou record mondial) este mai mică decît aceea a lui Bondarciuk, din 1969, de 75,48 m, dar are o calitate esențială: a fost omologată, în timp ce performanța lui Bondarciuk n-a fost validată, acestuia fiindu-i recunoscută doar aruncarea de 74,60 m, care a constituit recordul mondial, pînă la aruncarea lui Beyer. E clar?

NELU MANEA, COMUNA SEACA. 1. Iată, în ordine, fotbaliștii cu cele mai multe selecționări în echipa națională: 1. Bodola — 48; 2. Albu — 42; 3. Constantin — 40 de prezențe. 2. „Într-un meci de box, unul din combatanți conduce categoric la puncte. Dar, cu 4—5 se**cunde înainte de final recepționează o lovitură puternică și cade la podea. Cînd sună gongul final, boxerul este încă la podea. Care va fi decizia?". Prin epuizarea timpului de luptă, înainte să se fi putut consemna probabilul K.O., el a rămas învingător la puncte.**

DAN GOGONEL, BRAȘOV. 1. Cristian Țopescu este fiul lui Felix Țopescu. Fără a atinge performanțele tatălui său — a și abandonat repede activitatea competițională — a fost și el un bun călăreț. 2. **„Cine se ascunde sub numele de Belphegor"? M-am jurat că voi răspunde la toate întrebările, afară de asta! Dar, văd că mai aveți o rugăminte. „Noi am dori să-l vedem fotografia în „Sportul" și, mai ales, am dori să-l vedem la televizor". Aveți și mai puține șanse. Nu știu cine i-a băgat în cap că nu e fotogenic!**

NELU GROZAVU, OCNA MUREȘ. Noul antrenor principal al echipei Steagul roșu, Nicolae Proca, a jucat în urmă cu 8—10 ani în centrul liniei de atac a formației brașovene.

OTTO ALBERT LEVAI, BUCUREȘTI. Ne-ați cerut un răspuns scurt. Iată-l concentrat la maximum: nu!

WALTER HETTMAN, COMUNA PÎNCOTA. Ne spuneți că sînteți în vîrstă de 13 ani și că aveți aceeași părere bună despre Domide, ca și scriitorul englez Brian Glainville. Ne-am uitat la plic și am înțeles de ce: Pîncota, județul… Arad! Lăsînd gluma la o parte, vă spun că și mie îmi place Domide. Sîntem, deci, cel puțin trei!

Ilustrații: N. CLAUDIU